

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0419U002855

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 12-06-2019

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бернік Наталія Вікторівна

2. Bernik Nataliia Viktorivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 14.03.01

Назва наукової спеціальності: Нормальна анатомія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 05-06-2019

Спеціальність за освітою: стоматологія

Місце роботи здобувача: Обласна консультативна стоматологічна поліклініка

Код за ЄДРПОУ: 01529139

Місцезнаходження: Головна, 135, м. Чернівці, Чернівецька обл., 58001, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): К 76.600.01

Повне найменування юридичної особи: ВДНЗ України "Буковинський державний медичний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02010971

Місцезнаходження: Театральна площа, 2, м. Чернівці, Чернівецька обл., 58002, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: ВДНЗ України "Буковинський державний медичний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02010971

Місцезнаходження: Театральна площа, 2, м. Чернівці, Чернівецька обл., 58002, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 34.41.35

Тема дисертації:

1. Закономірності пренатального морфогенезу і становлення топографії під'язикової слинної залози людини.
2. Features of the prenatal morphogenesis and the development of topography of human sublingual salivary gland.

Реферат:

1. Для з'ясування закономірностей пренатального морфогенезу і становлення топографії під'язикової залози комплексом морфологічних методів досліджено 140 об'єктів (29 зародків, 60 передплідів і 51 плід людини). Встановлено вікову й індивідуальну анатомічну мінливість залози. Упродовж пренатального онтогенезу визначено періоди інтенсивного та сповільненого росту, критичні періоди розвитку та морфологічні передумови можливого виникнення природжених вад. У процесі органоспецифічного диференціювання епітеліальних і мезенхімних зачатків під'язикової залози вперше вивчено розташування і доведено ефект послідовного перерозподілу глікополімерів – рецепторів лектинів. Комплексний порівняльний підхід щодо визначення походження епітелію зачатків залози дозволив підтвердити його ектодермальне походження.
2. The research deals with the features of embryogenesis, morphogenesis and development of the relativity between space and time in the human sublingual gland (SLG). The realization of the aim and objectives of the

scientific paper was achieved by studying the features of the anlage and the course of prenatal ontogeny in the human SLG in 29 human embryos, 60 pre-fetuses and 51 fetuses (total - 140 objects), whose death had not been related to diseases of the SLG and who had developed in the uterus not influenced by clearly expressed harmful factors of the external and internal environment. A complex of morphological methods of investigation, which included: macroscopy, manufacturing and microscopy of series of consecutive histological and topographic anatomical sections of embryos (Em) and human pre-fetuses (Pf), the SLG of fetuses (Ft) of different age groups, common and fine preparation under the control of binocular magnifying glass, morphometry, producing graphic, solid plastic and 3-D (three-dimensional) computer reconstructive models as well as general histological, cytometric and lectinohistochemical, histochemical, biometric and statistical methods were used. We were the first to study the features of morphogenesis and chronological sequence of the SLG growth, its spatio-temporal relationships during the prenatal period of human ontogenesis, variant and age anatomical variability, periods of intense and slow growth by means of a complex of morphological methods of investigation (cytology, histo- and lectin histochemistry, biometrics with different types of statistical analysis), that made it possible to obtain new scientifically substantiated data, which supplements substantially modern notions about regularities of ontogenetic chronology of human embryonic development. It was found that the anlage of the SLG appears for the first time at the end of the embryonic period in an embryo with 12.8 mm of the CRL (the 6th week of IUG), initially as a thickening in the epithelium of the primary oral cavity (the so-called epithelial plates), and then - as a curving (immersion) of the oral cavity bottom epithelium into the adjoining mesenchyma of the glosso-cellular furrows on both sides of the tongue's germ. The peculiarity of the morphological characteristics of the SLG in the early prenatal ontogenesis is its genetic ability to form independent lobes having their own excretory ducts. It has been established that the formation and immersion of the gland germs into the adjacent mesenchyme and their transformation into epithelial taenia is due to the accumulation of sialylated glycopolymers (N-acetylneuramine acid), N-acetyl-D-glucosamine - specific to lectin (Lc) of a WGA (Wheat germ agglutinin) and Lc of SNA (*Sambucus nigra*); N-acetyl-2-deoxy-2-amino-D-glucofuranose screened with sialic acid of β -D-galactose and α -L-fucose specific for Lc of HPA (*Helix pomatia* agglutinin), RCA (*Ricinus communis*) and LABA (*Laburnum anagyroides*) bark respectively. One can find these glycopolymers during the first 12 weeks of embryogenesis both on the cell membrane of the sublingual gland epithelial germ and in their cytoplasm. Accumulation of the receptors to these Lc on the basal membrane of the epithelial germ during the early prenatal ontogenesis of the sublingual gland is variable. We were the first to describe the location and to prove the effect of the sequential distribution of glycopolymers-Lc receptors in cells, on their surface and in extracellular tissue structures during the organ-specific differentiation of epithelial and mesenchymal germs of the SLG, the involvement of these molecules in the epithelio-mesenchymal interactions, which depend on their heterogeneous origin. The sequence of biosynthesis and activity of complexes of polysaccharide nature have been studied and their role in the rates of differentiation and structural transformations of the SLG and oral cavity with its derivatives in early prenatal ontogenesis has been confirmed. Using the complex of the SLG research methods in the fetal period of human ontogenesis allowed us to conclude that the appearance of variants of the SLG forms in fetuses aged 4-10 months of the intrauterine development (81,0 - 375,0 mm of CRL) depends on the number of independent particles and their location relative to the basic germ of the gland. The anatomical variability of the SLG forms at the end of prenatal development is determined by ellipsoid, fusiform and discoid variants of the gland external shape. In the fetal period of human ontogenesis, there were 6 to 14 independent particles of the SLG with excretory ducts, which open as a kind of "chain" on the mucous membrane of the su

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Олійник Ігор Юрійович

2. Oliinyk Ihor Yu.

Кваліфікація: д. мед. н., 14.03.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Герасимюк Ілля Євгенович

2. Herasymiuk Illia Yevhenovych

Кваліфікація: д. мед. н., 14.03.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Матешук-Вацеба Леся Ростиславівна
2. Mateshuk-Vatseba Lesya Rostyslavivna

Кваліфікація: д. мед. н., 14.03.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Іфтодій Андріан Георгійович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Іфтодій Андріан Георгійович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.